

Nota de premsa

El Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC) i Organon reuneixen un centenar de professionals a la jornada 'Salut amb perspectiva de gènere', celebrada a Barcelona

La manca de recerca i docència amb perspectiva de gènere accentua les desigualtats a l'atenció sanitària

- **La majoria dels estudis clínics estan basats en població masculina i, per tant, no contempen les diferències entre homes i dones.**
- **Els experts aposten per una transformació del sistema de salut que, en tots els àmbits (recerca, docència i atenció), tingui en compte els condicionants de gènere i socioeconòmics.**
- **Els diferents rols socials de l'home i la dona tenen un impacte directe en la salut física i mental de dones i homes.**

Barcelona, 22 de novembre de 2022. - La manca de recerca i docència amb perspectiva de gènere és una de les principals causes de desigualtat en l'atenció sanitària. Així ho van afirmar els experts que van participar en la jornada 'Salut amb perspectiva de gènere', organitzada pel Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC) en col·laboració amb Organon, que es va celebrar a Barcelona el passat 10 de novembre. Durant la jornada, que va reunir un centenar de professionals del sector, es va posar de manifest la necessitat de transformar el sistema sanitari perquè en tots els àmbits (recerca, docència i atenció) es tinguin en compte les diferències biològiques i socioculturals.

Carme Valls, doctora especialista en endocrinologia i experta en medicina amb perspectiva de gènere, va assegurar que “manca investigació sobre les diferències de gènere, per la qual cosa no hi ha una docència adequada en aquest àmbit i, com a conseqüència, tampoc una bona atenció”. Valls va destacar que la investigació clínica parteix d'un gran biaix de gènere, ja que la major part dels estudis preclínics es realitzen amb cèl·lules masculines, generalment per una qüestió de costos, i tampoc no es tenen en compte altres factors, com l'estil de vida. També va assenyalar la necessitat de considerar els aspectes mediambientals, com la contaminació de l'aire o l'ús de cosmètics, que afecten més les dones que els homes: “Nosaltres som més bioacumuladores de tòxics químics ambientals”, va assegurar.

En aquest sentit, **Ana Juanes**, farmacèutica adjunta del Servei de Farmàcia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, i membre de la Comissió de Salut i Gènere del mateix hospital, va compartir la seva experiència al servei d'Urgències, on han observat que les reaccions adverses dels medicaments són molt més prevalents en dones. Va explicar que el fet que els estudis farmacològics es basin en la població masculina fa que les dosis estiguin pensades, majoritàriament, per a homes. "Les diferències de gènere existeixen i necessitem passar a

l'acció i començar a tractar de manera diferent la malaltia", va sentenciar. "Que els laboratoris tinguin dosis diferents segons el gènere pot ser un primer pas."

L'impacte dels rols socials

Lucía Artazcoz, directora de l'Observatori de la Salut Pública de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, va introduir al debat l'impacte dels rols de gènere en les desigualtats en salut. "El que fins ara s'ha considerat femení ha estat cuidar-se, fet que ens ha protegit de moltes malalties", va apuntar. Però, segons va advertir Artazcoz, això està canviant, per la necessitat que tenen les joves de trencar amb l'ordre de gènere. "Actualment, les dones d'entre 13 i 19 anys consumeixen més alcohol i fumen més que els homes, cosa que, inevitablement, tindrà conseqüències sobre la seva salut en un futur", va assegurar.

Diego Palao, director de Salut Mental de la Corporació Sanitària Parc i professor titular de Psiquiatria de la Universitat Autònoma de Barcelona, va coincidir que els rols de gènere tenen molta influència en les desigualtats en salut. Va posar com a exemple el fet que, a elles, se'ls prescriu més antidepressius i ansiolítics. "Les dones no tenen els estereotips per expressar les emocions; van al metge i diuen que estan tristes", va assegurar. Palao va explicar, així mateix, que no s'han trobat diferències genètiques o biològiques en la depressió, però sí a les hormones que responen als estímuls estressants: "Aquests estímuls són diferents en homes i dones, i també tenen a veure amb els rols socials."

L'edat també importa

Per part seva, **José Augusto García Navarro**, director general del CSC i president de la Societat Espanyola de Geriatria i Gerontologia, ha assenyalat que existeixen, així mateix, diferències en l'àmbit immunològic, relacionades amb la resposta inflamatòria de cada gènere. "Sabem que envellim de manera diferent i que hi ha components genètics que fan que les dones visquin més, encara que ho fan amb pitjor qualitat de vida", va assegurar. En aquest sentit, García Navarro va assenyalat que una atenció personalitzada podria ser una de les solucions per reduir el biaix de gènere i va posar l'exemple dels programes de rehabilitació. "Si elles pateixen més fragilitat i més dependència, sembla lògic que adaptem aquests programes". El director general del CSC també va apuntar a la necessitat de combatre la bretxa de gènere en salut amb polítiques preventives i d'envelliment saludable, posant especial èmfasi en les situacions de soledat no desitjada i en la millora de les cures de llarga durada.

Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), les dones catalanes poden esperar viure, de mitjana, una mica més de 86 anys, mentre que els homes tenen una esperança de vida de 80 anys i mig¹. Així i tot, a causa de les diferències biològiques, socials i altres pròpies del sistema sanitari², l'autopercepció de la salut de les dones és pitjor que la dels homes. En concret, a Catalunya, hi ha set punts de diferència entre els homes que asseguren tenir una salut regular, dolenta o molt dolenta (22,75%) i les dones que responen en el mateix sentit (29,93%)³.

La jornada 'Salut amb perspectiva de gènere' va comptar amb la participació de **Montserrat Gea**, directora de la Direcció General de Professionals de la Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, que va inaugurar l'acte juntament amb el president del CSC, **Manel Ferré**, i **Manuel Anxo Blanco**, director executiu de Relacions Institucionals, Accés al

¹ <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=1448>

² <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/gender>

³ <https://www.ine.es/jaxi/Datos.htm?path=/t15/p419/a2017/p04/l0/&file=01004.px>

Mercat i Comunicació d'Organon. La cap de Relacions Institucionals del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat, **Mònica Morros**, va ser l'encarregada de tancar la jornada.

Sobre el Consorci de Salut i Social de Catalunya

El Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC) és una entitat pública de caràcter local i base associativa, fundada el 1983, que té el seu origen en el moviment municipalista. El CSC, referència en el sector i amb una clara vocació de servei, té com a missió impulsar models de salut i social excel·lents i sostenibles per millorar la qualitat de vida de les persones, oferint serveis d'alt valor afegit als seus associats. Així, el CSC vol ser el principal referent per al coneixement i la capacitat de cooperació, influència i anticipació davant de nous reptes del sistema de salut i social. Tots els associats al CSC són entitats públiques i/o privades sense ànim de lucre.

Sobre Organon

Organon (NYSE: OGN) és una companyia global dedicada a la salut, centrada a millorar la salut de les dones al llarg de les seves vides. Organon té una cartera de més de 60 medicaments i productes de diferents àrees terapèutiques, liderats per la unitat de salut reproductiva, juntament amb una unitat de biosimilars, en forta expansió, i una franquícia consolidada de marques originals d'àrees terapèutiques clau de la salut de la dona com a Cardiovascular, Respiratori, Dolor o Salut Mental. Així mateix, Organon busca possibilitats de col·laboració amb biofarmacèutiques innovadores per a la comercialització dels seus productes, aportant la seva grandària i expansió als mercats internacionals. Organon, amb seu a Nova Jersey (EUA), té una presència global amb una escala i un abast geogràfic significatius, amb aproximadament 9.300 empleats a tot el món.